ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з наукової роботи
Національного університету
охорони здоров'я України
імені П. Л. Шупика, професор

_____ Наталія САВИЧУК

___ _____ 202__ року

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації _Кругляка Євгенія Костянтиновича_
(прізвище, ініціали здобувача)

«_Особливості виконання симультанних лапароскопічних втручань у плановій абдомінальній хірургії_»
(назва дисертації)

що подається на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань _22_ «_Охорона здоров'я_», за спеціальністю _222_ «_Медицина_»
(шифр та назва галузі знань) (шифр та назва спеціальності)

Призначені наказом Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика від «_06_» ___05___ 2025__№ 2304___ голова та рецензенти, а саме:

Голова – д.мед.н, професор, завідувач кафедри хірургії №2 НУОЗ України ім. П.Л. Шупика, ФЕЛЕШТИНСЬКИЙ Ярослав Петрович
(науковий ступінь, вчене звання, посада, прізвище, ініціали)

Рецензент: д.мед.н., професор, професор кафедри хірургії та трансплантології НУОЗ України ім. П.Л. Шупика, ВОЙТІВ Ярослав Юрійович.
(науковий ступінь, вчене звання, посада, прізвище, ініціали)

Рецензент: к.мед.н., доцент кафедри хірургії №2 НУОЗ України ім. П.Л. Шупика, ВАТАМАНЮК Володимир Федорович.
(науковий ступінь, вчене звання, посада, прізвище, ініціали)

розглянувши докторську дисертацію КРУГЛЯКА Євгенія Костянтиновича на тему: «Особливості виконання симультанних лапароскопічних втручань у плановій абдомінальній хірургії» (тему дисертації затверджено рішенням Вченої ради Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика «19» січня 2021 (протокол № 1), наукові публікації, в яких висвітлено основні наукові результати, а також за результатами фахового семінару профільних кафедр (кафедра хірургії №1, кафедра хірургії №2, кафедра хірургії та трансплантології) Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика від «_8_» __травня__ 2025р.___ (протокол № _1_), ухвалили:

1. Актуальність теми дисертації

За даними ряду літературних джерел відмічено, доволі широке поширення пацієнтів у яких наявна дві та більше супутні хірургічні патології. Згідно з результатами відповідних досліджень частка осіб даної категорії становить 20-30 % серед загальної кількості пацієнтів з хірургічними захворюваннями та має негативну тенденцію до зростання (Hart S., 2010; Podetta M., Pusztaszeri M., Toso C. et al., 2018).

У наш час, стрімкий розвиток та досягнення сучасної хірургії та анестезіології, як галузі медицини, дають нам можливість виконання двох та більше оперативних втручань одномоментно, розцінюючи це, як варіант розширеного та комплексного хірургічного лікування (Jocko JA, Shenassa H, Singh SS., 2013). Відповідний варіант оперативного втручання трактується, як симультанна операція. (Reiffersceid M., 2010.).

Порівнюючи симультанне та етапне оперативне лікування поєднаних хірургічних захворювань, слід відміти переваги першого, а саме: лікування двох та більше хірургічних патологій, кожна з який має безпосередній ризики розвитку ускладнень, виконується під час одного хірургічного втручання, цим самим уникаючи ризиків хірургічних ускладнень внаслідок повторного входження після первинної інтервенції (Strik, C., Stommel, M. W. J., Schipper, L. J., van Goor, H., & ten Broek, R. P. G., 2016); уникнення анестезіологічних ризиків пов'язаних з повторним наркозом; попередження аналогічного передопераційного стресу для пацієнта, що виникає під час другого оперативного втручання; вища економічна вигідність. (Murodov, A. I., & Kadyrov, Z. A., 2017; Gerbali, O. Ju., 2014).

Відповідні тези підтверджуються рядом досліджень, які свідчать про ефективність, безпечність та вигідність симультанних операцій (Cao, J., Gao, X., Yang, Y., Lei, T., Shen, Y., Wang, L., & Tian, Z., 2021; Lee, H., Lee, J.-S., Chang, M., Park, M., & Baek, S., 2013; Усенко О. Ю., Скумс А. В., Нікульніков П. І. та ін., 2017)

Беручи до уваги все вищезазначене, симультанні операції можна оцінити, як ефективний та доцільний метод лікування пацієнтів з поєднаними хірургічними захворюваннями (Brindle M. and al., 2019; Parkhomenko K. Yu., 2021.).

Однак, незважаючи на це, питома частка операцій даного типу серед загальної кількості виконаних хірургічних втручань невиправдано є дужу низькою, та коливається у межах 1,5 – 6 % (Parkhomenko, K., Boiko, V., Kalinkina, N., & Drozdova, A. (2020)). Відповідне явище може бути пов'язане з відсутністю чітких рекомендацій та алгоритмів надання хірургічної допомого пацієнтам з поєднаною хірургічною патологією, що створює актуальність дослідження відповідного питання.

При розкритті даної теми існує ряд невирішених питань, щодо хірургічної тактики лікування даної категорії пацієнтів у порівнянн з ізольованими хірургічними втручаннями, а саме: визначення безпечності проведення симультанної операції; вплив симультанних операцій на рівень періопераційних ускладнень, оцінка ефективності імплементації протоколів хірургії швидкого відновлення у розрізі сиультаних інтервенції при різних варіантах комбінації хірургічних патологій та як виконання симультанних операцій впливає на рівень розвитку психоемоційної та фізичної втоми хірургічної бригади у порівнянні з ізольованими хірургічними втручанням.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертація є компонентом комплексної планової ініціативно-пошукової науково-дослідної роботи, що виконується на кафедрі хірургії та судинної хірургії НУОЗ України імені П. Л. Шупика. (термін виконання: 2022 – 2027 рр., № державної реєстрації: 0122U2000963).

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів

Провідний внесок за обсягом у матеріали та написання публікацій належить аспіранту. Аспірант Кругляк Є.К. брав участь в аналізі літератури, наборі клінічних даних, періопераціному веденні пацієнтів, безпосередньо приймав участь в хірургічних втручаннях, в статистичній обробці та аналізі одержаних результатів, підготовці матеріалу до друку.

Результати виконаного наукового дослідження аспіранта вирішують сформовані завдання та мають важливе науково-практичне значення – покращення результатів хірургічного лікування хворих з поєднаними хірургічними абдомінальними патологіями та знизити негативний вплив зростання об'єму хірургічного втручання на рівень втоми хірургічної бригади шляхом впровадження принципу взаємозаміни оперуючого хірурга

Спеціальність, якій відповідає дисертація: дисертація повністю відповідає паспорту спеціальності: 222 Медицина, спеціалізація 14.01.03 Хірургія, галузь знань: 22 Охорона здоров'я.

Відомості щодо проведення біоетичної експертизи дисертації на етапі планування роботи та повторної біоетичної експертизи дисертаційного дослідження щодо відповідності дотримання принципів і норм біоетики за результатами відкритого розгляду матеріалів дисертацій на засіданні Комісії з питань етики НУОЗ України імені П.Л. Шупика.

Аспірантом Кругляком Є.К. вчасно представлені всі матеріали в комісію з питань етики НУОЗ України імені П.Л. Шупика з метою проведення біоетичної експертизи дисертаційного дослідження щодо відповідності дотримання принципів і норм біоетики від 29.11.2021р. протокол №12. За висновком

встановлено повну відповідність діючим нормам і стандартам, а також матеріалам поданим на етапі планування роботи.

4. Ступінь достовірності результатів проведених досліджень, висновків та рекомендацій, що викладені у дисертації. Дослідження проводилось з дотриманням основних біоетичних положень Конвенції Ради Європи про права людини та біомедицину, Гельсінської декларації Всесвітньої медичної асоціації про етичні принципи проведення наукових медичних досліджень за участі людини, Настанови з клінічних досліджень та наказів МОЗ України. Наукові положення, висновки та рекомендації, які викладені в роботі, отримані на достатньому фактичному матеріалі. Достовірність даних підтверджена, окрім достатнього обсягу спостережень, використанням надійних статистичних методів обробки та аналізу даних.

5. Наукова новизна одержаних результатів дослідження.

Дане дослідження є комплексною науковою роботою, метою якої є розробка заходів для підвищення безпеки, обґрунтованості та ефективності одноетапних симультанних лапароскопічних операцій в плановій абдомінальній хірургії, а також зниження рівня фізичного та психоемоційного навантаження на хірургів.

У результаті виконаного дослідження здобуто актуальні наукові дані, а саме:

1. Було проведено комплексний аналіз доцільності та безпечності виконання симультанних лапароскопічних втручань у порівнянні з ізольованими операціями у пацієнтів із поєднаною хірургічною патологією. Досліджено переваги та ризики симультанної хірургії, що дозволило обґрунтувати рекомендації щодо її застосування.
2. Було оцінено вплив симультанних та ізольованих хірургічних втручань на рівень втоми операційної бригади. Доведено, що ротація хірургічної команди відповідно до етапів операції сприяє зниженню рівня втоми та покращенню ефективності роботи хірургів.
3. Удосконалено методику виконання симультанних лапароскопічних операцій шляхом запровадження принципу взаємозаміни хірургів залежно від етапу втручання, що дозволило оптимізувати техніку оперативного втручання, скоротити його тривалість та отримати співвставні результати лікування у порівнянні з ізольованими хірургічними втручаннями.
4. Було проведено оцінку ефективності застосування протоколу хірургії швидкого відновлення (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS) при симультанних лапароскопічних втручаннях у пацієнтів із поєднаною патологією черевної порожнини та малого тазу. Доведено, що використання ERAS-протоколу дозволяє отримати співставні терміни госпіталізації та післяопераційний перебіг аналогічний ізольованим хірургічним втручанням.
5. Було здійснено аналіз ранніх та віддалених результатів хірургічного

лікування пацієнтів із комбінованою патологією після симультанних та ізольованих втручань.

6. Практичне значення одержаних результатів дослідження.

Основні положення дисертаційної роботи науково обґрунтовують доцільність і ефективність запропонованих лікувальних заходів з урахуванням удосконалених підходів до виконання симультанних лапароскопічних втручань та ергономічних аспектів хірургічної практики. За підсумками проведених досліджень було розроблено й впроваджено в практику закладів охорони здоров'я відповідні рекомендації.: Кругляк Є.К., Саволюк С.І., Завертиленко Д.С. Авторське право на твір № 118559 «Методика визначення точки інтервенції оптичного троакару під час виконання лапароскопічної рукавної резекції шлунку у поєднанні з одномоментним виконанням лапароскопічної холецистектомії» дата реєстрації 28 квітня 2023р.

Впроваджений метод у процесі виконання симультанних лапароскопічних операцій дозволили досягти співвставних показників щодо інтра- та післяопераційних ускладнень, зручності проведення хірургічного втручання, а також тривалості перебування у стаціонарі та ступеня готовності пацієнтів до виписки, що свідчить про безпечність і ефективність запропонованих підходів.

7. Обізнаність здобувача з результатами наукових досліджень інших вчених за обраною тематикою. Здобувачем у процесі написання дисертації опрацьовано _175_ актуальних літературних праць інших вчених, з яких _2_ кирилицею та _173_ латиницею. За обраною тематикою здобувач має високу обізнаність з результатами наукових досліджень вітчизняних і зарубіжних вчених.

8. Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих наукових працях.

Основні результати дисертаційної роботи викладені у _8_ публікаціях, зокрема _4_ статті, що індексуються Scopus або Web of Science, _4_ робіт в збірниках та матеріалах з'їздів, конгресів, симпозіумів та науково-практичних конференцій. Отримано _1_ авторське свідоцтво України на корисну модель / на винахід.

Праці, у яких опубліковані основні результати дисертації:

1. Savoliuk, S. I., Zavertylenko, D. S., Kruhliak , Y. K. (2024). Simultaneous minimally invasive operations in patients with obesity and metabolic syndrome. Reports of Vinnytsia National Medical University, 28(2), 300-303. ISSN 1817-7883 ISSN 2522-9354. https://doi.org/10.31393/reports-vnmedical-2024-28(2)-20
2. Savoliuk, S., Zavertylenko, D., & Kruhliak, Y. (2022). Implementation of ERAS protocols in the treatment of patients with combined abdominal surgical pathology. Surgical Chronicles, 27(4), 420–424. ISSN: 1108-5002
3. Savoliuk, S. I., Zavertylenko, D. S., & Krukhliak, Y. K. (2022). Assessment of quality of life in patients after restrictive bariatric surgeries. *World of Medicine*

and Biology, 4(82), 161-165. ISSN 2079-8334.https://doi.org/10.26724/2079-8334-2022-4-82-161-165

4. Savoliuk, S., Zavertylenko, D., & Kruhliak, Y. (2025). The influence of simultaneous laparoscopic interventions in abdominal and pelvic surgery on the development of fatigue of the operating team. EMERGENCY MEDICINE, 21(1), 63–70. https://doi.org/10.22141/2224-0586.21.1.2025.1833

Праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Young Science 4.0», 30 травня 2022р.;
2. Матеріали науково-практичній конференції з міжнародною участю «Young Science 5.0», 24 травня 2024р.;
3. Матеріали науково-практичній конференції з міжнародною участю «Актуальні питання хірургії у військовий час» 16 листопада 2023р.
4. ; Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Young Science 6.0», 15 травня 2025р.

9. Впровадження наукових досліджень у практику.

Отримані результати впроваджено у практичну діяльність клінічних баз кафедри хірургії №1 Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика.

10. Апробація результатів дослідження.

Основні положення дисертації доповідались та обговорені на 4 Науково-практичних конференціях з міжнародною участю

11. Характеристика здобувача, його шлях у науці, ступінь наукової зрілості. Проведені дослідження й опубліковані наукові праці характеризують Кругляка Євгенія Костянтиновича як кваліфікованого фахівця і дослідника. Здобувач має глибокі фахові знання, педагогічний хист, здібний до наукових досліджень, вміє глибинно аналізувати, аналітично мислити та формувати висновки. Методично проводив наукові дослідження за темою дисертації, приймав активну участь у проведенні науково - практичних конференцій в Україні та за кордоном. За період навчання у закладах вищої освіти та роботи у лікувальних установах зарекомендував себе як сумлінного здобувач та науковця, висококваліфікованого та відповідального лікаря-хірурга за період роботи в практичній медицині проявив себе як висококваліфікований лікар-хірург, який володіє класичними і новітніми методиками надання медичної допомоги в Хірургії.

Кругляк Євгеній Костянтинович є сформованим, кваліфікованим науковцем з глибоким теоретичним та практичним рівнем підготовки, високою ерудицією та досвідом, що дозволяє вважати його фахівцем із спеціальності 222 « Медицина ».

Висновок

Враховуючи актуальність теми дослідження, наукову новизну і практичне значення одержаних результатів, впровадження їх у практику, достатню повноту викладення матеріалів дисертації в опублікованих наукових працях, відповідність роботи вимогам пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора

філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановами Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 та Наказу МОН України від 19.08.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», рекомендувати дисертацію КРУГЛЯКА Євгенія Костянтиновича на тему: «_Особливості виконання симультанних лапароскопічних втручань у плановій абдомінальній хірургії_» до розгляду у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття наукового ступеня доктора філософії із спеціальності _222_ «_Медицина_».

Головуючий на засіданні
фахового семінару,
д.мед.н., професор, завідувач кафедри хірургії №2 НУОЗ України ім. П.Л. Шупика

Ярослав ФЕЛЕШТИНСЬКИЙ

Рецензент,
д.мед.н., професор, професор кафедри хірургії та трансплантології НУОЗ України ім. П.Л. Шупика

Ярослав ВОЙТІВ

Рецензент,
к.мед.н., доцент кафедри хірургії №2 НУОЗ України ім. П.Л. Шупика

Володимир ВАТАМАНЮК

Секретар фахового семінару,
к.мед.н, асистент кафедри хірургії №1 НУОЗ України ім. П.Л. Шупика

Дмитро ЗАВЕРТИЛЕНКО